

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/19175,Tokarczuk-Ignacy.html>
2021-05-12, 01:35

Tokarczuk Ignacy

Ignacy Tokarczuk, abp, ur. 1 II 1918 w Łubiankach Wyższych, pow. Zbaraż (obecnie Ukraina), zm. 29 XII 2012 w Przemyślu. Alumn Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Lwowie (1937-1942), studia teologiczne i filozoficzne na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, Wydz. Teologiczny, święcenia kapłańskie (1942), studia na Studium Zagadnień Społecznych i Gospodarczych Wsi Polskiej KUL (1946-1948), Wydz. Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL (1946-1947), Wydz. Filozofii Chrześcijańskiej KUL (1947-1950), doktorat z filozofii (1951).

1942-1944 wikariusz parafii św. Stanisława Biskupa w Złotnikach (dekanat Podhajce), 1944-1945 wikariusz parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie i duszpasterz w należącem do parafii kościele na Kulparkowie, 1945-1946 wikariusz parafii Chrystusa Króla w Katowicach, 1947-1950 proboszcz parafii św. Michała Archanioła w Łebuni k. Lęborka, 1951-1952 starszy asystent Wydz. Filozoficznego KUL, prowadził wykłady w Seminarium Duchownym w Lublinie (kapelan w domu akademickim dla studentek KUL w Krężnicy Jarej), 1952-1962 wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego Hosianum w Olsztynie, 1952-1954 proboszcz w parafii Orzechowo i jej filii w Pluskach koło Olsztynka, 1954-1957 w parafii św. Wawrzyńca w Gutkowie koło Olsztyna, 1957-1960 organizator duszpasterstwa akademickiego w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie przy kościele NSPJ, 1958 i 1960 Wydz. ds. Wyznań Prezydium WRN w Olsztynie dwukrotnie odrzucił jego kandydaturę na proboszcza w parafiach w Olsztynie i Nidzicy, 1962-1966 adiunkt Katedry Teologii Pastoralnej KUL (zajmował się duszpasterstwem siostr zakonnych studiujących na KUL), 1964-1966 drugi z-ca dyr. Konwiktu Księży Studentów KUL. Od 3 XII 1965 biskup ordynariusz przemyski, ingres i konsekracja 6 II 1966. 1967-1989 członek Komisji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Ogólnego oraz od 1975

Tokarczuk Ignacy 3090 2.jpg

Data urodzenia 1-02-1918

Data śmierci 29-12-2012

przewodniczący Komisji Iustitia et Pax; 1990-1991
współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Episkopatu.
W 1991 otrzymał godność arcybiskupa „ad personam”. Od
25 III 1992 arcybiskup metropolita przemyski, od 14 IV 1993
na emeryturze. Doprowadził do znaczącego rozwoju sieci
parafialnej i budownictwa sakralnego. W kazaniach
występował przeciwko programowej ateizacji społeczeństwa,
walce z religią i nietolerancji władz wobec wierzących. W
1967 wysunięty przez prymasa Stefana Wyszyńskiego do
Komisji Wspólnej Rządu i Episkopatu, co wywołało konflikt z
władzami i zamrożenie prac komisji do 1980. W 1970
zainicjował utworzenie pierwszego Diecezjalnego Ośrodka
Duszpasterstwa Akademickiego przy kościele Chrystusa
Króla w Rzeszowie. Popierał inicjatywy obywatelskie
domagające się respektowania konstytucji, wspierał opozycję
demokratyczną, m.in. utworzenie w 1978 Komitetu
Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej oraz w 1979
Przemyskiego Komitetu Samoobrony Ludzi Wierzących.

Od IX 1980 wspierał „S”, m.in. odprawiał uroczyste msze św.
w intencji związku, poświęcał krzyże i sztandary, udzielał
wsparcia inicjatywom na rzecz upamiętnienia przeszłości.

Po 13 XII 1981 zaangażowany w pomoc dla „S”, wspierał
kapłanów szykanowanych i represjonowanych przez władze.
Publicznie domagał się zwolnienia internowanych i
rozpoczęcia dialogu z narodem (dożynki na Jasnej Górze, 5 IX
1982). Udzielał wsparcia KIK i inicjatywom katolickim
związanym z organizacją niezależnej kultury i oświaty
(tygodnie kultury chrześcijańskiej, katolickie tygodnie
historyczne w Rzeszowie, ogólnopolskie przeglądy zespołów
oazowych w Stalowej Woli). Wspierał działalność wydawniczą
poza cenzurą, m.in. w ramach Biblioteczki Przemyskiej, gdzie
rozpoczęto wydawanie serii książek opisujących historię
diecezji przemyskiej, wydawanie nieregularnego tygodnika
diecezjalnego „Rola Katolicka”, a następnie tygodnika
społeczno-kulturalnego „San”. 5 XI 1984 zainicjował
powołanie Instytutu Wyższej Kultury Religijnej w Stalowej
Woli, w 1988 powołał Diecezjalną Radę Kultury, w której skład
weszli przedstawiciele środowisk katolickich. Był obiektem
stałego zainteresowania aparatu bezpieczeństwa PRL. W
odwecie za słowa zawarte w kazaniu wygłoszonym na Jasnej

Górze w 1982 władze nie zgodziły się na jego wyjazd na uroczystości kanonizacyjne o. Maksymiliana Kolbego w Rzymie.

Od 1995 honorowy członek „S”, od 1996 Związku Sybiraków.

Autor publikacji o nauce społecznej, m.in. "Poruszyć bryłę świata" (1985) oraz opracowań wspomnieniowych i autobiograficznych, m.in. "W starciu z totalitaryzmem" (1994) i wspólnie z Lucyną Żbikowską: "Arcybiskup Ignacy Tokarczuk. W służbie Kościoła i narodu" (1997), "Od Zbaraża do Przemyśla" (1998), "Kazania pod specjalnym nadzorem" (1998), "Z przemyskiej „twierdzy”" (1999), "Nie można zdradzić Ewangelii" (2012).

Odznaczony Orderem Orła Białego (2006), 2007-2009 członek kapituły Orderu Orła Białego; dr. h.c. KUL i Uniwersytetu Rzeszowskiego (2009).

6 XI 1975 – 12 I 1990 rozpracowywany przez Wydz. IV KW MO/WUSW w Rzeszowie (od 1975 w Przemyślu) w ramach SO krypt. Arka; 6 V 1972 – 10 X 1989 przez Wydz. IV KW MO w Rzeszowie (od 1975 w Przemyślu) w ramach SOR krypt. Capito; 18 XII 1975 – 8 XII 1989 przez Wydz. IV KW MO/WUSW w Rzeszowie w ramach SO krypt. Arka II.

Piotr Chmielowiec

[Region Południowo-Wschodni, Przemyśl](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)